

N°. 33.

Sestdeenâ, 14. (26.) August

1871.

Wakka par gaddu 1 rubl.

M a h d i t a j s.

Ceſſcheſemmes ſinaas. No Rihgas: augſta Krohna-mantineeze no Gapsales aiſreiſojuſe, — polizejas wald. pawehleſchana, — kohlera fehrge, — ſkrohderu palihdſibas-lahde, un pabr apbrivnoſameem zilweleem. No Belgawas: pabr kohlera fehrge. No Behterburgas: pabr jaunu eedaliſchana. No Pinnu-ſemmes: lahda Pinnu-wihra teſtamente. No Nikolajewas: arreſtantu dumpoſchanaſ.

Mhrſemmes ſinaas. No Beriines: pabr wehſtneeku buhſchana ſtarp Franziju un Wahjſemmi. No Gaſteines: firſis Wiſmaris un grahſe Beſt. No Wiſnes: pabr wezlattoſu pagehreſchana u. No Franzijas: ceſſchigas darrifchanaſ un neſatizjibas. No Italijas: Italija apbraubeta, — pahweſta zerriba un prettoſchanaſ. No Spanijas: republikaneſchi meerigaki ar lehninu, — wezja Franzijas keiſera familija. No Turzijas: Albanija nemeers apluſſinahts. No Melſilas: Suareza preſidentes gaddi beibſaſ. Journalaſ ſinaas.

Katweeſchu tauta, winnaſ walloſa un taſh lohpeji. Atbildſchana. Kohſneſſe. Smeellu ſtabſtini. Sewebrojumſ 5. Auguſta, Rihga. Grabmatu ſinaa. Labbibas un zittu prezju tirguſ. Naudaſ tirguſ. Peeliſtumâ. Wollas ſtumbidaji. Grehtu dublôſ. Kapehſ laſtigallaſ tillai pawaffara dſeod. Dſihwibaſ laikſ. Sehbugalla neddetas peedſihwojumi. Smeellu ſtabſtiſch.

Ceſſcheſemmes ſinaas.

No Rihgas. Muſſu augſta Leelfirſtene Krohna-mantineeze tai 29ta Juli ar dampfuggi Olaf no Gapsales iſreiſoja uſ Behterburgu, fur ohtra deena ar ſawu augſtu laulatu draugu Leelfirſtu Krohna-mantineeku, laſ Winnai pretti brauzis, uſ juhru fatillahſ un tad abbi kohpa uſ Behtermuiſchu nobrauzja.

No Rihgas. Polizejas waldifchana darra ſinnamaſ ſchahdas noteiſſchanaſ: 1) laſt-wahgu (raſpuſſku) ihpaſchneekem irr aiſleegts, ta lihdi ſchim ſawuſ wahguſ uſ rahtuſcha plazzi noſtabdiht un tur teem liſt ſtabweht, bet uſ to teem irr wakka, to brihwâ ſtabwedamu plazzi pee linnu-ſwarreem ſtarp Weh-wera- un Kahrta-eelu bruhleht, fur teem labbaka ſtanziſa tadeht, la ſchi weeta ambaru (ſpihkeru) bahnuſcha un pilſſehtaſ ſwarru tuwumâ. 2) bohndeekeem un mahjas ihpaſchneekem pee rahtuſcha pla-

tiſcha teef uſdohts, muzſas un laſtes bohdes jeb mahju preeſſchâ uſ preeſſchu wairſ nenoliſt, jeb arri ſalmuſ tur iſkaiſiht, bet wiſſada wiſſe gahdaht, la kahjineeku ſtaigajamaſ zeſſchſ neteef aiſnemts, bet tuſſchſ turrehtſ.

— Kohlera-fehrge ſchinni neddetâ tē darbojuſeſh ta, la wakkar, taſ irr, 13ta Auguſt wehl eeſirga 8, iſweeffejojahſ 12, nomirra 4 un palikka ahrſteſchana 96.

— Rihgas ſkrohderi eetaiſijufſchi ſewim palihdſibas lahdi un luhguſchi, lai arri Mahjas weeſi ſchi ſinau uſnemmam. ſchi ſinaa irr ſchahda: „Muſſu pehrnâ gaddâ pahrlabboti „Rihgas ſkrohderu palihdſibas lahdes liſtumi“ mumaſ patauj un wehle netiſ ween ſkrohderem ſchē pilſſehta un uſ ſem-mehm, woi tee pee zunſteſ peederr woi ne un lai tee dſihwotu kurrâ wakſts mallâ dſihwodami, apprezeti woi neaprezeti, bet arri zitteem kriſtigas tizjibaſ beedreem, lai tee peederretu pee jeb kahdas dſihweſ kahrtas, nowehleht to labbumu, laſ no ſchahdas ſabeebroſchanaſ teef. Beſ ſkrohderu ſlimneeku un inwalidu (neſpehjneeku) kaſſeſ, kurru pirmeja, prohti ſlimneeku kaſſe, pa neddetu ja-eemakka 10 kap. un no kurras ſlimneekſ pa neddetu dabbu 3 rub. 50 kap. un no inwalidu kaſſeſ pehſ ta laika, zil ilgi tē par beedru biſis, dabbu 20 lihdi 60 rub. par gaddu, — ſchai beedribai irr iſdeweſ no atmeſtaſ reiſneeku- jeb wander-kaſſeſ kaptala eetaiſiht weenu behru-lahdi, pee kurras, ta jau eeſahkumâ ſazjibts, arri zittu kahrtu laudiſ, wihreeſchi un ſewiſſkaſ, warr peebeedroteeſ. Peerſtabjoteeſ ja-eemakka 30., un tad preeſſch katra lihka 15 kap. Nomirruſcha beedra mantineeki dab-buſ eeſahkuma laika 50 lihdi 65 rubl. behru nau-

das. Bet ja beedru skaitlis, — kas taggad irr 500 — us preefschu pawairosees, tad woi eemakschanas pamasinahs, jeb behru naudu pawatrohs. — Tē wehl jaleef wehrā, ka ta eestabchanahs nauda pee flimneeku un nespehjneeku kasses tikkai lihds 12ta September f. g. buhs 1 rub. 50 kap., katram, lai buhtu zil wezs buhdams; bet pehz ta laika buhs jamaksa pehz wezzuma no 1 lihds 20 rubteem. — Beedribas waldischana iffwehtdeenās no pulkst. 10 lihds 12 pr. pufsd. fapulzesees Zahna gildes nammā, fur ta katram, kas beedribā gribb eestabtees, flaidrakas sinas isdohs.“

— Mihgā atkal apbrīhnojami zilwefti no jauna peenahkufchi un par naudu, prohti par 50, 30 un 20 kap. redsami jaun=usbuhwetā bohdi Wehrmannā dahrsam pretti. Weens — seewischka no 20 gabdeem, bes rohkahm peedsimmuse, wahrdā Lamise Ebvinghausen — pastrahda ar kahjahm stunstigus seewischtu darbus, ko zittas til ween ar rohkahm isdarra; wiinna schuj, adda, ischuhj musturus, wehrpj, lahpa, raksta, ehd un dserr ar kahjahm. Dhtrs — wihreets, Bamba Bambora wahrdā, ar pehrwetu meefas ahdu no deenwiddus Afrikas, — rahdahs fawā dsintenes apgehrbā un ar turrenes eerohtscheem, schauj ar stohpu, dseed fawas karrā=dseemas un fwaida milsu nuhju — kā karrā. Wihrs irr stiprs un spehzigs no auguma, 24 gaddus wezs un tiffka Spaneeschu karrā ar meschu zilwekeem sawangohts un us Ciropu wests.

No Selgawās. Jaw no 4. Juli eefahloht ar koleera sehrqu pa rettam schur tur kahds fahirds, bet no 1. August ta jaw peenehmuse bahrgatu dabbu, tā ka 10 lihds 12 flimneeku meldeiti tikkufchi, tikkabb krankenusi kā mahjā fahlimmufchi. Pehz teefas sinahm no 4. August no sehrgas eefahfuma pawiffam fahlimmufchi 74, mirruschi no scheem 36, wesseli palikkufchi 14, ahrteschana atlikkufchi 24.

No Pehterburgas. Pehterburga peedsihwojuse pehz waldischanas awises isfluddinata pawehla jaunu eerikti. Wiinna teef ischkirta no Pehterburgas gubernijas un istaifa taggad par fewi ihpaschu pilsehtas waldischanas aprinki. Schai jaunai eeriktei japateiz ihpaschi arri ta pahrgrohjsichana, ka augstakaja polizeimeistera weeta teef us preefschu pawiffam nozelta un par pilsehtas galwu ar gubernatora rekthem teef eezelts pilsehtas preefschneeks ar weenu palihgu, furam lihdschinniga augstaka polizeimeistera ammata darriichanas peekriht.

No Pinnu=semmes. Turrenes fenatam irr usdohts peepildiht testamenti, ko kahds dsimmis Pinnis, Harald Furuhjem f., mirdams norakstijis. Pehrna ja April mehnesi winsch pee Amures uppes nomirra, fur winsch kahdā augstā ammata stahweja. 10,000 Pinnu mahrkas mirrejs testamentē nolikka tam, kas 6 gaddu laika labbako Pinnu=semmes stahstu=grahmatu faraksta; tad 1000 mahrkas nolikkas preefsch piluigaku lauku=koypschanas rihku eegahdashanas un

2400 mahrkas, ko isdalliht nabbageem kauschu un ammatneeku=flahlas flohneekem.

No Nikolajewas, 3. August. Suhras karrā=spehka zeetumā arrestanti ne ilgi atpakkat fazehluschees us dumpi, gribbedami no zeetuma atfwabbinates. Gultas dehtus par eerohtscheem bruhedami, tee gahja waltehm wirsū un tairjahs teem flintes nonemt. Naudsija gau wihrus us paklausibu un padohschanohs peespeest, bet kad tas neko nelihdseja, tad offizeeris liffa trihs reis us dumpineekem schaut. Weens no zeetumneekem — matrohsis — tiffka nahwigi eewainohs. Keiserikfai Gohdibai nolaihta sinna par scho notikkumu.

Ahrsemmes sinas.

No Berlines. Kad taggad Wahzsemmes Deenwiddus walstes arri saweenojuschahs ar Seemeka walstehm un par weenu paschu Wahzsemmes walstu beedribu palikkufchas, tad nu, kā sinams, schahm Deenwiddus walstehm arr wairs newaijag katrai preefsch fewis ihpaschus wehtneekus turreht zittu walstu galwas pilsehtās, neds arri kahdus usnemt no tahm. Pa wiffahm walstehm kohpā tikkai weens pats beedribas wehtneffis us zittahm walstehm fuhstams un schahm atkal tikkai weens beedribas galwas pilsehtā Berlinē. Bet Frantschi taggad us Prufscheem tā eefohduschees, ka ne Prufscheem neds zittahm Prufschu draudsigahm walstehm buhschoht wehtneekus fuhtiht, bet Wahz Deenwiddus walstehm fuhtischohht tā pat kā agraf un Minchenē jau atfuhstijufchi. Tomehr tā newarreschoht wis palikt un buhschoht winneem japaleef meerā un japadohdahs tai jaunai eetaifichanai.

No Gasteines. Starp firstu Bismarku un grahfu Beist pirma fatikschana un faspreechanahs notikkufe 6. (18.) August. Sarunnajahs schoreis tai leetā Rumanijas dselsu=zeeku labbad.

No Wihnes. Lai gan arri schi walste irr katto= liffa walste, tomehr no ta laika, kamehr pahwesta konfordatu atmetta, tē itt drihs wijs dauds zittadi pahrwehrtees. Lihds ar tizzibas brihwestibu arri gaifma un flaidrata atjishchana tē nomettufchs un tadeht naw nekahds brihnums, ka arri tē Kattoht pulkeem fazekahs pahwesta nemaldibas bauflim pretti. Schinnis deenās tur kahds preesteris tizzibu ministeram pasneedsis luhgschanas=rakstu, furrā tas isstahsta, ka 3000 familijas Wihnē nebuht negribboht peenemt to pahwesta nemaldibas baufli un apnehmuschahs palikt pee tahs nesamaitatas wezzas kattofu tizzibas. Lai tadeht winneem atwehloht Stefana Dohmas basnizu, fur wiinni pehz fawas eerastas wihjes warretu Deewam kalpohht un t. pr. — Ka walsts kanzleris Beists, kas pats protestants, schinni leetā dauds ko darrijis, to gan warr dohmaht; jo ne pa welti Jesuiti us wiinna til nifni, ka tee wiinnu nosaufufchi par kattofu=kahreju un nemas wiinnu nenofauzohht ar grahfa gohda=wahrdu, ko keisers

tam par wiina publiu dahwinajs. Wissa ta Saun-laktoku parteja us to zihotoes, ka Beistu warretu no ta augsta walsts ammata gabst. — Tahds pats strihdis un karschs, ka jau sinnam, irr Minchene, Baireeschu galwas pilssehta. Tur kahdam lungam, kas nemaldibas bausli nepeenehmis, pahwestneeki aisleeguschel laulibu — jeb ohtradi falkoht, ne weens preesteris negribbejis to laulabt. Ta deht pilssehtas waldischana nospreeduse, pahwesta prettineekam, professoram Friedricham uswehleht Nikolaja basniza to pahri falaulabt un peelikfufe arr' papilnam waktis flabt, kas lai meeru pasargatu. To tad arr 17ta August isdarriuschi. Effoht gan weens preesteris peenahzis, kas gribbejis tahdam darbam pretti runnaht, bet tas aisraidihst prohjam, bes ka buhtu dabujis ko runnaht.

No Franzijas. Pehz sinnaht no turrenes — ja tahm til warr tizziht — rahdahs, ka tur beedriba eezehlufeschs tai zerriba un nodohma, Elfasi un Lotrienas semmes no Wahzeeschu rohlahm attal raut lauka un Franzijai atpaktat atdoht. Saunakahs sinnas gribb us to pastahweht, ka jau 15. Februari schi tahda fabeedriba Parihse eegruntejusehs un likkumus fastahdijuse, is kurreem gan kaunu newarroht isredseht. Til apgaismoschanu par mehrki few rahdahs nehmuschi, ka musihkas, skunstes un zittu beedribu dibbinaschanu re. bet laikam til par leeku gihmi ween, us kurra politiskas nodohmas flehpjabs. Tapat arri ar teem meera nospreedumeem Frankfurte. Lai nu tee darra un dohma ko gribbedami, no wissa redsams, ka Frantschi zaur nelaimi un sawu sliktu isdohschanohs pehdejā affinainā karrā teescham prahutigali un pasemmigali nerahdahs palikkuschel, bet turpretti wifadā wihse un fur til peetik spehj, atreebjahs prett Wahzeescheem ar mutti un ar naggeem, eekam wehl scho karraspehls prohjam aisgahjis. Wahzeeschi winnus ar sawu weeglu dabu labbi fenn pasihdami, teescham fargasees sawu karraspehku kustinahst, pirms meera derribas norunnas no Frantscheem us matta nebuhs peepilditas.

— Werfahje tautas sapulze nebuht newarr gallā tift ar Tjehra ammata waldischanas pagarrinaschanu us trim turpmakeem gaddeem; dohma gan, ka ar to, us nesinnamu jeb nenofalkamu laiku Tjehra waldischanas warru jeb rekti pagarrinahst lihds ar to winnam peekekamu gohda wahrdu, „republikas presidents,“ sapulze gan buhschoht meerā. Tjehrs pats sapulzei likka preekschā, zil waijadstigs effoht, scho leetu jo drihs apspreeht un gallā west; bet tad nu laikam arr drihs dabbusim dsirdeht, woi tautas weetneeki buhs weenprahitigi, sawas tautas un walsts nahlamu liktenu tā nogrunteht, ka buhtu sinnam, tahda waldischanas wihse tad nu waldischanas stubri dabuhst waddiht. Lihdschinniga pagaidu buhschana leelahs deesgan garru muhschu dsihwojuse un weenreis attal buhtu laik, pastahwigu waldischanu nolikt un eestahdiht, lai gan warrebht us nenoredsamu, ilgu

jeb ihu laiku, jo katrai no tahm daubsfahrtigahm partijahm stahw gattaws winnas kandidahst, kam rektes us waldischanas trohni, kad til isdewigs brihdis buhs flabt, to par waldischaneku peedahwabt. Schinni brihdi til wiffi gribb to, lai tautas sapulzei buhtu ta wirswaldischana un lai Tjehrs stahwetu appatsch schihs un ka scho par presidentu newaijadsetu nostiprinahst us ilgatu, ka lihds to laiku tiffai, kamehr taggadeja tautas sapulze paliks.

— Pehz wehlaham sinnaht tā rahdahs, ka Frantschi Frankfurte meeru ar Wahzeescheem nenoflehgis wis, ja teem Wahzeeschi nesohlihs atdoht Elfasi un Lotriau. Ja pee ta pastahwehs, tad sinnam, karschs schihses attal no jauna. Ta labb gan Abbee keiseri saweefojahs, kohpā norunnaht, ka meeru pasargahst prett Frantscheem.

No Italijas. Pahwesta zerriba, pee sawas laizigas waldischanas atpaktat tift, stahw us Franziju, tur tee kautini sawā atreebschanas trakkumā, winnam to apsohlijuschel. Italijsa redsedama, ka Franzija spurrus zelt, arr neturr' wis rohkas flehpi, bet rihkojahs un rihkojahs, lai warretu tai „leelai tautai“ pretti turretees. — Franzijas un Belgijas wehsneeki, kas Rohmā, pee Italijas waldischanas prassijuschel, lai jel pahwestam atdohdoht atpaktat to Kwirinala pilli, ko Italijas waldischanas preeksch sewis panehmuse. Us to Italijas waldischana atbildejuse prassitajeem, lai schoe tad arri raugoht pahwestu ar Italijas waldischanu sameerinahst. Winni paschi (Franzija un Belgija) Italijas saweenofchanohs ne-effoht par pilnu peenehmuschel un apstiprinajuschel un tomehr runnaht tahdas leetas! Ar ko winni gribboht apgalwoht, ka pahwests, to pilli dabujis, meerā palikschohst ar Italiju un ka nezelschoht wehl jo leelu strihdi!? Tapeh, lai prassitaji papreeksch raugoht pahwestu ar Italiju sameerinahst, tad Italijas waldischana ne wis rihdā, bet jau schodeen pat pahwestam to Kwirinala pilli atdohschohst atpaktat. So kad Italijas waldischana bes ihstas sinnas wiffu to darrischohst, ko ween zitti no tahs pagehr, tad jau wiina patte sawu gohdu saudeschoht, sawu warru masinaschoht un sweschineekem pakauschoht sawas eekschigās darrischanas eemaisitees. — Wiffas sinnas to israhda, ka pahwestam leela draudsiha ar Franziju un nupat tas no Parihses jauna erzbischapa dabujis sinnas-grahmatu, kas wiina zerribu lohti stipri-noht. — Franzijā, Spanijā, Portugale un Deenwidus-Amerikā, ka jau tahdās masal apgaismotās semmes, pahwestam padewigu un paklausigu behru wehl deesgan, bet Wahzsemme wiina gohbiba jo deenas paleek tumschaka, ihpaschi taggad zaur to jauno nemaldibas bausli. Pa wolti te pahwests scheloees, ka firstu Bismarku winsch turrejis par prahitigaku wihru, ne ka tas teescham effoht. Tas taggad basnizas likkumeem pretti turredamees, pats isjauzoht sawas semmes meeru un t. pr. Gemestis pahwestam schinni leeta tas, ka Bruhschu waldischana

aisstahw tohs professorus, kas pahwesta nemaldibas baufli nepeenemm un ko basnizas waldischana tadeht griibb no ammata nezelt. No Kapreas fallas sinno, ka wezzais Garidaldis effoht ta faslimmis, ka gan ilgi wairs nedsihwofchoht.

Wehl no Rohmas raksta, ka Linzes bischapam effoht usdohts, keiseram Wilhelmam nodohht rakstu no pascha pahwesta rakstitu, zaur ko tas keiseram peerahda, kahdas breefmas Wahzsemmei warroht izjeltees zaur to, kad tee pahwesta mahzibu prettineeki teeloht aisstahweti, fur flahht peeminn to 30 gaddu garru tiz-zibas karru agrakos laikos un luhds, lai atmettoht meerâ to prozessi prett Paderbornes bischapu, — kas teesai nodohhts tadeht, ka keisera pawehleschanai pretti darrijis.

No Spanijas. Spanija ar to jauno waldischanu leekahs labbat eijoht un ihpafchi zaur to, ka tas taggad tur eewehlehts ministeru preekschneeks Borilla faprobtoht dauds mas pa prahtam isdarriht tahm daschadahm partejahm, ihpafchi republikaneeschu partejai, ta, ka ta sawu palihdsibu waldischana peefohlijuse. Schahs partejas wihri falkoht, ka sem keh-nina waldischanas gan wissu newarroht ta eetaifihht ta waijadsetu, tomehr warroht zerrecht; un ja arr ne-isdohhtohs, tad taf schee nebuhtu wainigi, schee tad warroht atkal atfahptees, t. i., sawu palihdsibu atraut.

Franzijas bijuse keisereene Eugenia Spanijas waldischanu luhguse, lai pataujoht winnai ar winnas familiju kahdu laiku Spanija dsihwoht, jo winnas mahte, grehfene Montijo, wahja buhdama, wehlotees, ka fchi buhtu winnai tuhwmâ. Tê flahht awises stahsta, ka Bonapartes familijai effoht dauds un leelas muishas Spanija, fur beidsamâ laikâ, 1868 gaddâ, kad Spanija bij dumpis, par lehtu maksu peepirkufchi dauds zittas flahht. Warroht no tahm wissahm labbu firsta walsti istaifihht. — Zerre gan, ka Spanijas waldischana palauschoht winneem tur dsihwoht.

No Turzijas. Tas waffaras eesahkumâ Albanija, Skutari pilsehtâ iszehlees dumpis tizzis apmeerinahts bes affins isleeschanas. Dumpineeku leelais eenahds bijis prett to wezzo pahrgalwigo gubernatoru, kas winnus daschadi spaidijis un tas newarrejis winneem ne ka atturretees tadeht, ka tam spehks nebijis pee rohkas. Bet kad 30tâ Juli Feril Pascha ar dascheem battaljoneem kahjineeku tur nonahzis un dumpineekus us padohschanohs fauzis, tad tee arr palikufchi meerâ un til to ween pagehrejufchi, lai to 80 gaddus wezzo gubernatoru winneem atnemmoht un dohdohht labbatu. Tad nu nesinnoht wis, woi tee dumpja zehleji tiffchoht fohditi woi ne, bet to zerre, ka jaunu gubernatoru gan tur eeliffchoht.

No Meksikas. Meksika Juarezam presidenta gaddi pee beigahm un pawalstineeki fataifahs jaunu presidenti iswehleht. Sau balsfoshana pa wissu walsti bijuse, bet ar to ne kas neistizzis. Taggad buhshoht longresse patte to isdarriht. Awises stahsta, ka Ju-

rezam taggad gan buhshoht japaleef pee meera, jo tam effoht dauds prettineeki. Zitta awise atkal falkoht, ka kandidatu nulli effoht eerakstiti schee wihri: Juarez, Porfirio, Diaz un Lerdo. Dsirdehs gan, kas isjufs.

Jaunafahs sinnas.

No Selgawas. Kursemmes mahzitaju fanahfschana jeb sinode tiffchoht noturreta no 1ma lihds 4to September f. g.

No Berlins, 11tâ (23.) August. Brasilijs keisers us ihfu brihdi tē ir ereisojis. Dsirde, ka firsts Bismark ar grahu Weist Gasteinē farunnajufchees pah to, ta ja-isturrahhs prett teem nemeerigeem Frantscheem.

— 12tâ (24.) August. Scheitan arri kohlera-sehrga ja parahdijusehs. Sinnas no Kaprea-fallas stahsta, ka G. ribalda weffeliba atkal labhojotees.

No Gasteines, 12tâ (24.) August. Keisers Franzis Josef keiseru Wilhelmu arri apmellefchoht, kamehr tas tē us-turrahhs Gasteinâ.

No Minchenes, 9tâ (21.) August. Professori Döllingeri iswehlejufchi par rektori pee augstahs skolas (Universitetes) un waldischana to apstiprinajuse. Professors Friedrichs arr bij iswehlehts par senatori, bet to kehniensch ihpafcha eemestâ deht ne-apstiprinajis wis.

Latweeschu tauta, winnas walloda un tahs kohpeji.

1) „Latweeschu tauta irr masa, tumfcha un nemahzita tauta!“ Tahdus wahrdus esmu daudsreis no daschu mahzitu Wahzeeschu muttehm dsirdejis runnajoht. Zitti atkal falka: ka pee Latweeschu tautas truhsttoht ihsta weenprahtiba, faderriba un brahliga tautas mihlestiba, kas wissus buhtu kohpâ saweenojuse, weenam un tam pascham mehrkam pakfat dsih-tees. Woi nu scheem wahrdeem buhs pilniga taifniba, to pehzal redsesim. Taggad til griibu runnajt par paschu tautu ween. Kâ katru tautu warr daschds gabbalos ar zilweka muhschu falihdsinaht, to jaw ne weens prahtigs zilweks neleegfees wis. Sin-nams, fur zilweks gaddus rehina, tur tautai irr sim-teni jaskaita. Kâ katris zilweks aug, paleef kahdu laiku spehzigis wihrs, tad atkal sawihst un arri beidsoht kappâ kriht, tãpatt tas arri irr ar tautu; winnai irr sawi behrna-, jaunekta-, wihra- un firmgalwa-laiki. Behrns, kas wehl tikkai mahzahs us kahjahm straipeleht, newarr ne ko labba isdarriht, winnam truhst spehka, fapraschanas un isweiziga padohma, lihds kamehr tas fluffi un meerigi spehledamees sawu laiku pawadda no peeauguscheem mahzidamees, un tad pamajam jaunekta gaddos eestahjahs. Schee jaunekta gaddi tam nu pawiffam irr zittadaki laiki, ne kâ behrna deenas bij bijufchi. Tahdam jaunektam wairs behrnu spehles un lustes nepatihht, winsch katrâ weetâ un laikâ nu sawu spehku un drohshibu, sawu stiprumu un firdibu sinn zittadi leetahht un gaismâ laist, tam jaw — ta falkahht — wissa firds un meesa irr nemeeriga, kad fur no leeleem darbeem ko dsirde; winsch wairs negriib tikkai stattitees un mahzitees, bet arri sawu spehku schâ un ta isluhloht un isprohweht, woi nu ar spehkschanohs, zihmischanohs, lausch-

nohs jeb arri zittadaki. Schee irr tee laiki, ko daschi par trakkuma jeb kummeta gaddeem mehds nosaukt. Tomehr irr teefa, ja fur irr spirgits un jautris jaunellis redsams, tur arri no tahda warr pilnu wihru sagaidiht un tas arri naw brihnums, ja tahdi jaunelli sawa laika un sawa trakkuma ir daschuris paschu grahwi isbrauka; gan laiks nahls, fur tee atkal zaur prahtigu wihru waddischanu us riftiga zetta tiks, jo fur irr wesselibu un labs spehls manams, tur arri ar laiku warr kas isnahkt. Tit ko tahdam jauneklum winna trakkuma gaddi pahrgahjuschi un tam, ta faktoht — no leelas trakkofchanas spehku is-laiduscham, jaw fahf affins aprint, tad winnam nahf tas laiks, fur winsch ar apdohmu fahf atpallat flattitees us sawahm jaunibas un behrnu-deenahm, us wissu to laiku, ko jaw pasaulē nodstihwojis un daschu grubtu deenas nastu nedams baudijis; nu wehl tikkai fahf atsiht, ta schihs semmes muhschs naw wis ne kahda spehles leeta, nu winsch ta no sawa mohsdamees fahf us sawu dshiwes gabjumu mannitees un jaw eesahf „ar apdohmibu“ dshiwohkt un ta sataifahs, wihra gaddos eestahtees, fur pascham par sewi un sawu buhschanu irr pilnigi jaruhpejahs, lai warretu us preefschu tikt un pats us sawahm kahjahm stahweht, ja negribb nowahrtā un kauschu apfmeekla palikt. Lucht, ta tas ar behrna un jauneklum muhschu irr, ta patt tas arri irr ar paschu tautu. Arri tautai irr sawi trakkuma gaddi un daschas tahdas eerachas, ko ne mas newarr tik lehti walddiht un us labba zetta greest, arri winna sawu spehku un trakkumu gribb islaist, un zaur to arri flaidri parahda, wai winnas eeschpuffes ferde un lohds irr labs un wesselig, jeb woi tikkai nelabs un tahru un purumu pilns. Un kad nu tahdas tautas trakkuma gaddi pahreet, tad tikkai winna fahf us pagahjuschahm laimigahm deenahm atpallat flattitees un ta patt tohs laimigus, ta arri tohs nelaimigus brihschus un notikkumus sakraht un par ne-aismirstamu peeminnu paglabbacht us wezzuma deenahm, no ta warr pehzlaika itt weegli noskahrst, ta preefchlaitos irr gabjis. Wiss tas, ko te ihsumā esmu teizis, ar jo leelu spehku speeschahs un peekerahs muhsu paschai Latweeschu tautai, ta to tuhdat redschim. Muhsu Latweeschu tauta, kas prett zittahm leelahm tautahm irr tikkai ta kahda smiltschu sawa prett leelu kalnu rehkinama, sawas behrna deenas tik ko pawaddijuse un jauneklum gaddos eestahjuschs un tadeht winna wehl irr lohti schaubiga us wissahm puffedm, un kapehz? Nu laikam tapehz, ta naw wihra gaddus aissneeguse, fur patte warretu us sawahm kahjahm stahweht un sawu spehku eeschf sewim ween-prahtiba parahdiht. Kahda muhsu tauta buhs wihra gaddos, to ne mehds, ne arri muhsu behrni peedshwohs, bet to tikkai nahkamas pa-audses ween apfers un samannhs. Lai nu gan tee wirspeeminneti wahrdi: „tumfscha un nemahzita tauta,“ ta zitti fakla, naw bes laut kahda taifnibas gaudina, tad tomehr ihsta

pateesiba, schohs laikus preefsch azzim turroht, arri eeschf winneem naw. Gohds Deewam un paldees augstam Keiseram, wissur jaunahs fohlas teel zeltas un ar warru ween tumfibas mahni teel isnihzinati. Laudis wisswairaf zaur fohlahm un uszihtigu mahzitu darbofchanohs irr jaw no agrakaja sawu meega mohdinati un staiga deenas gaischumā, bet ar to wehl nepeeteef un naw wis deesgan; patte tauta jaw deesgan flaidri parahda, ta winna naw wehl pilnigs wihrs, kas zeeti warr stahweht us sawas grunts un pamatta, wehl winnas eeschf irr redsami un atrohdamu nahwigi trummi pilni ar nejaukeem puefscheem un tadeht ilgs laiks wehl warr pa-eet, lihds kamehr apgaismoteem wihrum, ar leelakahm garra dahwanahm puschfoteem, isdohfees scho nahwes mainu dseedeht. Un kas tad ta par tahdu nahwes mainu warr buht? Nu, zits laikam ne kas, ta paschu Latweeschu eedstimmuse lepniba, flaudiba un augstprahtiba. Schahs trihs leetas irr tik nahwigas, ta tahs dauds laudis allus padarra un pawisfam pohsta nezetta aisswedd. Kapehz gan starp tautu un winnas wallodas kohpejeem tik dauds schelkschannas, kildas un reeschannas noteef, fur tatschu wissfeem pehz weena mehrka, mihlestibas garru kohpjoht, kohpa jadsennahs? Ta irr ta leeta, ta weens par ohtru gribb gudrats buht, sawam brahtam to newehleht, kas tam peenahkhs un us tahdu wihs no flaudibas un eenaida dshihts, to luhfo par melnu taifiht, ko jaw ohtris ar sweedreem waiga irr par baltu pahwehrfhs. Lai nu gan schahs leetas naw tik weegli isahrstehamas uu us labba zetta greeeschamas, tad tomehr tahs flaidri to arri parahda, ta tauta naw sewi wesseliga un arri newarr us ilgu pastahweschannas grunti dohmaht neds arri dibbinatees, ja ta ne-ahrstehes labbas un derrigas sahles palihga nemdama. Woi schee isrunnati wahrdi buhs pateesiba jeb ne, to mehds ohtra kahrtā wehl flaidraki apfersim un noprattifim! (Us preefschu wehl.)

A t b i l d e s c h a n a.

(Gesuhstihis.)

„Kur naw sipra lauschana,
Tur naw uswahreschana.“

Kad aufsta seemā semmes-wirsa ar baltu sneega dekki apsegta, tad gult wissa dabba kluffu itt ta nomiruse. Tit ko silta pawaffaras-faulite fahf spihdeht, tad fahf wiss dabba no jauna dshiwohkt un preezatees. Meschds un lauds fahf sahle un pukkes augt, lohli plauti, putni taifa ligdas un slawe sawu Madditaju. Semmes-wihrs eet no sawahm mahjahm us kaulkeem, dahrsneeks sawos dahrsds, un dohma, ta to semmes-gabbalinu, ta to dahsa stuhriti labbali fuhdoht un apstrahdacht, lai tas wairaf augtus nestu un winnu puhlinu baggatigaki atmalfatu. — Ta patt irr: Kamehr weena tauta behrna-gaddos irr, ta irr ta ar dekki apsegta, ta lalkatds fatihtha, tai irr wehl mas garrigas dshiwibas un no tahs arr mas ko dshid un juht. Dshihds tauta jaunibas-gaddus aissneeds, tad tai tuhdat rohds wairaf garrigas dshiwibas un zekhs daschadas jautschannas, zaur ko un us tahdu wihs tauta warretu apgaismota tapt? Ta arri M. w. N. 29. atrohds da-

schadas jautaschanas par tautas apgaismoschanu un stary tahm arri schahs:

„Wai nemahzitu tautu lohzeffi papreefsch zaur sfohlahm, jeb zaur teatera spehlehem gaismojami?“

„Wai apgaismoschanas mehrki drihsat warr atfneegt, tad islusteschanas un spehles ween iskrifte, jeb tad pirmâ fabrikâ ruhpejabs garru zilladamas mahzibas kohpt un isplahtht?“

Lai us schahm jautaschanahm rittigati warretu atbildeht, tad papreefsch peeklahjabs pateeffi derrigas eerikteschanas Widsemme un zittâs semmês apflattih, un arri to ewehroht, las lihdi schim preefsch tautas apgaismoschanas derrigats bijis, wai teaters, islusteschanas un spehles, jeb wai sfohlas? — Wissas Widsemmes pilssehtâs irr jaw warr buht preefsch fmitu gaddeem daschadas sfohlas eeriktetas, fâ: Kreis-sfohla, elementara-sfohla u. t. pr. Rihgâ arr gimnastija u. w. z. Bet zil preefsch desmit gaddeem Widsemmes pilssehtâs teateru bija? Laikam Rihgâ weens weenigs Wahzu-teaters; taggad nu tohp no Latweeschu-beedribas preefsch Latweescheem Latweeschu teaters spehlehts. Mufhu augstais Kungs un Keisers irr listumus dewis, fa us 500 wihrischu dwehselehm weena sfohla teel buhweta, un ne, fa weens teaters. Kad preefsch 30 gaddeem Widsemme us semmehm fahfa sfohlas buhweht un eerikteht, zil tad teateru-nammi tappe buhweti un eerikteti? Laikam gan ne weens. Zil taggad teateru-nammi Widsemme atrohahs, fur gan drihs jaw if weenâ pagastâ sfohlâ irr? Lai nu gan schurp un turp tohp dsirdehts, fa Widsemme Latweeschu teateri spehle sfohlâs, jeb zitrôs lahods nammôs, tad tomehr no weena preefsch teatera ihpashi usbuhweta namma Widsemme us semmehm es wehl ne-esmu dsirdejis. Nemahzita tauta arri patte parahda, fa tai wairaf luste us sfohlahm, ne fa us teaterem. — Kas gan tai apgaismotai Wahzsemmes tautai wairaf irr, sfohlu wai teateru!? Un par fo fo tohp wairaf runnahts, rakstih, gahdahts un fapulzes turretas, wai par sfohlas- jeb par teatera-buhfchanu? Un klaufatees, fa 1866 gaddâ Ghtreikeefchi isfauza: „Ne Prufschu labbahs plintes, (ne Prufschu labbee teateri,) bet Prufschu labbee sfohlotaji muhs uswahreja pee Kôniggrâzjes!“

No wiffa ta redsams, fa wiffas waldischanas un tautas atfinnuschas, fa sfohla irr ta labbala leeta, fas nemahzitu tautu pee apgaismoschanas wedd. Sfohlâ mahza tizzibas-mahzibu, fa zilwels sinn preefu- un laimes-deenâs sawu Radditaji teikt un flaweht, un behdu- un nelaimes-deenâs pee ta patwehrumu melleht. Sfohlâ mahza daschadas wal-lodas, fâ: Wahzu, Kreewu u. t. t., fa wihri wiffadâs darrifchanâs ar schahm tautahm warr farunnatees. Sfohlâ mahza rehkinaschanu un rakstifchanu, fa, fas sfohlâ bijis, warr sawas ecnemfchanas un isdohfchanas aprehkinahnt un peerakstih. Sfohlâ sfohlotajis leel iflatram behrnam lasfih, rakstih, rehkinahnt u. t. pr. un us tahdu wihri ween warr wiffas tahs mahzibas behrnam par paleefamu ihpafschumu tapt. Teateri til warr klaufatees un redseht. Kas sfohlâ naw mahzihts papreefsch sfohlas-mahzibâs, tas arr newarr par teatera-spehletaju buht. — Daschs warr buht fazzih: Teateri arr spehle Latweeschu, Wahzu, Kreewu- u. w. wallodâ un arri preezigâs un behrigâs luggâs. Teefa gan! Bet zaur to ne weens no teem fstatitajem naw ne Kreewu-, ne Wahzu-wallodas eemahziies, — un laikam gan ne weena tahda nebuhs, las sawu mihtu nomirufschu behrnu, jeb sawu mihtu laulatu draugu ar teateri us fap- peem pawadditu, jeb sawu mihtu meerâ aisgahjufschu behru- deenâ sawâ nammâ listu teateri spehleht!? — Atkal red- sams, fa sfohlas-mahziba preefsch tautas waijadfigata un preefsch tautas-apgaismoschanas derrigata, ne fa teaters. —

Nu preefsch fa tad irr teaters? Teaters irr til apgais- motai un mahzilai tautai par islusteschanahs, baggateem

un tahdeem, kam zitta darba naw, par laika-fawekli. Spehlehem un islusteschanahm irr gan drihs tas pats mehr- kis, fa teateram.*) Ka daschs labs pateeffi lattoku-tizzigs sawas dsihwibas-deenâs nemaldigu pahwestu neredsejis, warr fwehts tapt, ta patt arri daschs labs teateri neredsejis, bet kreetnas sfohlas zauri gahjis, warr pee mahziteem un apgaismoteem wihreem peederrecht. — Fa gan drihs wihri rastohs, las agrati sawu grassi un padohmu til preefsch sfohlas-labboschanas un selschanas bruhfejufchi, bet nu us reis til preefsch teaterem, islusteschanahm un spehlehem strahda un gahda, tad tahdam dohdu scho padohmu: „Darii to weenu leetu, un to ohtru labbako ne-aismirsti!“ Wehl dauds nopelna irr sfohlâ. Un tahdam es ar Ght- reikeescheem wehl reis aufis swannu: „Ne Prufschu lab- bahs plintes, (ne Prufschu labbee teateri,) bet til Prufschu labbee sfohlotaji muhs uswahreja pee Kôniggrâzjes!“ —

Kur naw supra laufchana,
Kur naw uswahre-fchana.“

Wttbrg.

*) Gan newarram teikt, fa teaterim glufchi nekahs labbums nebuhtu, — lai gan pehz winna nekahda nohtiga waijadfiga naw. War- retu gon fazzih, lai laudis labbat fawejahs pee teatera woi zittahm spehlehem, ne fa krogâ fehsch pee brandwihna un bairifcha un dascht ar tralleem dantscheem. Bet tad teateri spehle tahdas leetas, fas zit- tam par reebumu un par peedaufighanu, — fa Deewam schehl tas da- schureis noteef — un tad fwehchi tautu nelabbus eeradbumis jell preefschâ, tad lai labbat tahdi teateri pawiffam nebuhtu. Red.

Kohkneffe.

„Pasaule irr tas wiffsklaistakais, jo ta irr Deewa darbs!“ — Kas zaur Kohkneffes pils-muijchu, pa augsteem krafteem gar Drugawu un wezzeem pils- muhreem gahjis; fas jaulâ un fkaistâ Berjes uppes- eeleijâ bijis un tur to uhdens-fchnahfchanu, kraf- fchanu un krischanu dsirdejis un redsejis; fas tur tohs dabbas-jaukumus apluhkojis un apbrihnojis: Tam til teefcham ar gudro Greekeri Tahles ja-is- fauz: „Pasaule irr tas wiffsklaistakais, jo ta irr Deewa darbs!“ — Kohkneffe irr weens no teem jaukateem Widsemmes widdeem, un tadeht arri daudfi fwehchi nahf Kohkneffes dabbas jaukumus redseht un apbrihnoht. Zaur Kohkneffi eet Rihgas-Dünaburgas dselks-zelfch, un tadeht arri waffarâ daudfi Rihgas lungi un dahmas isbrauz, jaulâ un fkaistâ Berjes uppes-eeleijâ paseeretees, islustetees un tohs dabbas- jaukumus apflattih un apbrihnoht. — Un teefcham iflatris dabbas-mihlotajis un zeenitajis të isfauz: „Pasaule irr tas wiffsklaistakais, jo ta irr Deewa darbs!“ — Zil reis es arri jaulâ un fkaistâ Berjes uppes-eeleijâ noftaigaju un tohs dabbas jaukumus usflattu, tikreis es arri dohmaju un isfauzu: Schè irr ta Kunga mahjas! Schè pubfch ta dsihwa Deewa dwaſcha!! — Teefcham:

„Pasaule stahw wiffur pilnibâ,
Kur zilwels ne-eet sawâ truhzibâ.“

Teefcham arri jaulâ un fkaista Kohkneffe stahw wiffur sawâ pilnibâ; bet es tohs dabbas-jaukumus apluhkojis dseedu:

„Las man irr schehl, es noftummis,“ —
Ka Kohkneff feewin' nedohd wis. G

Smeeklu stahstini.

Wahzsemme zuhku galkâ atrohohs tahypini, fo par „trikinischeem“ nofauz, un tad tahdu galku, fur

tee eefschâ, hauda, tad tohp zilweks flims, ir daschs nomirst. — Nu saprattisi, mihtajs lassitajs, scho stahstinu! —

Kungs: Klausatees, kehfscha, wai es ne-esmu zeefchi peefohdinajis, mannim zuhkas galku nedoht ehst, un nu juhs atkal zuhkas galkas deffas us galdu leekat! Wai tad gribbat manni ar makti nonahweht.

Kehfscha: Tâ ne! — kungs, zuhkas galku es taf wairs nedohdu jums ehst; bet deffas ehst zuhkas galku taf ne to newarr skahdeht, jo deffahm abbi galli zeeti tohp noseeti, fa nebuht newarr masee tahrpini tannis eelihst!

Us kahdu garri usaugufchu un dikti nesmuftu wihreeti fazzija kahda daika Wahzu dahma, kad tas taifijahs prohjam eet, schohs diwejadi faprotamus wahrdus: „Nepaleekat til ilgi un nahlat fmufti atpallat!“

D. Deems palihds! Skuttul! Labbi, fa atnahzi! Ilgs laiks irr gan kamehr ne-esmu tewi redsejis. Buhs justement kahds gads!

St. Brihnums gan. Un tas pats laika gabbals arri buhs, kamehr es tewi ne-esmu faredsejis!

D. Wai tâ! — Brihnums gan, fa faredsefcha-nahs tâ us mutti fakriht lohpâ. G. F. S.

Gewehrojums 5. Augustâ, Nihgâ.

Kâ kaudis barrôs streen un fanka:
 „Ch! ferrat! ferrat! blehdis laufâ!“
 Tee kahdam sehnam palkat dohdahs,
 Kas streen, bet isbehgt ne-isdohdahs:
 Kahds duhschigâs wihrs to ferr un fratta
 Un kauschu pulks nahk klahk, to skatta;
 „Du Taschendieb!“ tee usfauz bahrgi,
 Drihs peenahk arri eelu-fargi.
 Us polizeju tee nu winnu wadda,
 Pulks lihds eet, to ar speekeem badda.
 Nu, to tas sehns bij darrij's faunu,
 Ka winnam taifa kahdu faunu?
 Winsch newainigs, — til kahdas dahmas nauda, —
 Un nandu katriis labprahk glarda —
 Bij peelippuse tam, kâ dadfâs
 Un kaudis fakka: „Winsch to sadfâs.“
 Nu dahmai winnas nandu rohkâ dohd
 Un kurni lohrteli drihs sehns atrohd,
 Lai tur prett restehm pirkstus riyme
 Ar ruhfu, kâ kad reis nahk brihwê,
 Deem nelihp ohtra nauda klahku
 Un zaur to atkal faunu nesafrahtu. —
 Juhs, kam tihf zittu keshâs grahbstiht,
 Jums gribbeju scho ihf stahstihk:
 Juhs sinnat taf, tas nepeeklahjahs,
 St sagteem wairak allasch ihfâs kahjas! M.L.pp.

Grahmatu sinna.

Patlabban palittuse gattawa Widosemmes gubernijas drikk-nammâ grahmata, kas wiffâs grahmatu bohds un gov. awij. effpedizijâ dabbutajama, ar schahdu Wahzu wirs-rakta:

„Adressbuch, für das Gouvernement Livland, zum Gebrauch für Behörden zusammengestellt von Adolph Klingenberg, Vorzeitigem Redacteur der Livländischen Gouvernements-Zeitung“ 1871. VIII un 227. l. p. Mafsa 1 rubl. 50 kap. fudr.

Grahmatas waijadfiba jaw fenn bij juhtama pastes-, mahzitajumuischas, muischas- un pagastu-waldifchanahm, pee wiffahm teefahm, pastes- un lohpmannu-kantohrôs ic., kur aplam dauds reisahm nesinnaja, kurra ta riktiga un derriga adresse (wirskrafts) isstellejamahm grahmatahm un kurra ta pehdiga paste, no kurras fanehmejeem grahmatas teel peefuhittas jeb no teem fanemtas. Grahmatas, ihpafchi no faldateem faweem peederrigeem fuhittas, maldijahs no weenas pastes us ohtru, no weenas muischas us ohtru, un tomehr nononahza ihsta peederriga rohkâs, bet palikka laut kur guktoht. Nohtigas sinnas un wehstes tâ aiskawejahs un nepanahza sawu mehrki. Wiffahm schihm nepatiffcha-nahm schi grahmata darrihs gallu, jo wiffu muischas- ic. wahrdu riktiga fastahdischana pehz bohstihu kahrtas pawee-glo winnas bruhkeschahu preefsch latra zilweka, kam zitta padohma-deweja truhst. Cedallifchana grahmatai irr tahda: papreefsch wiffu muischu un mahzitju-muischu wahrdu fastahditi pehz bruggu-teefas aprinkeem, tad pehz draudses-teefas aprinkeem Wahzu- un Latweefchu-jeb Zggauunu wallodâ, tad pehz bohstihu kahrtas Wahzu wallodâ, tad pehz bohstihu kahrtas Latweefchu un Zggauunu-wallodâ, lihds ar arlka-wehrtihu, adressi ic.; tad nahk wiffâs pagasta waldifchanas un pagasta teefas wahrdu Wahzu wallodâ un pehz tam tahs paschas Latweefchu- un Zggauunu-wallodâ pehz bohstihu kahrtas, tad wiffâs mescha-lungu muischas, meestini, kreisteesas, draudses-teefas un wiffpehdigi pahrlabboschanas. — Ja grahmatâ kur wehl kahdas misseschanas atrastohs, tad isdewejs lihds, to gubernijas-awischu redaktizai usdoht, lai us preefschu grahmatas pirjejeem tahs derrigâ wihfê warretu sinnamas darriht. — Grahmatu arri warr dabkuht pirkf Walmee-ras un Zehfes bruggu-teefas kanzelejâs un Walkâ, Rudolfff k. grahmatu-bohdê.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Nihgâ, 13. August 1871.

M a f s a j a p a r :			
1/3	tschm.	jeb 1 puhru	kweefchu 4 r. 20 l.
1/3	"	" 1 "	ruhju 2 " 30 "
1/3	"	" 1 "	meeschu 2 " 25 "
1/3	"	" 1 "	ausu 1 r. 10 l.—1 " 20 "
1/3	"	" 1 "	rupju ruhju miltu . . . 2 r. 20 l.—2 " 40 "
1/3	"	" 1 "	bihbeletu ruhju miltu . . 4 " 25 "
1/3	"	" 1 "	kweefchu miltu 4 r. 50 l.—4 " 80 "
1/3	"	" 1 "	meeschu putraimu 3 " 20 "
1/3	"	" 1 "	griffu putraimu 3 " — "
1/3	"	" 1 "	ausu putraimu — " — "
1/3	"	" 1 "	strau 2 " 60 "
1/3	"	" 1 "	kariuppelu 1 " 10 "
1	pubdu	feena	— " 50 "
1/2	"	jeb pohdu	dselles 1 " — "
1/2	"	"	appinu — " — "
1/2	"	"	fwessta 5 " 50 "
1/2	"	"	labala 1 " 50 "
1/2	"	"	krohna linnu — " — "
1/2	"	"	brakka — " — "
10	pubdu	jeb 1 birlaw.	krohna linnu — " — "
10	"	" 1 "	brakka — " — "
1	muzzu	linnu feblu	10 " — "
1	"	filu lasdu muzzâ	16 " 75 "
1	"	eglu muzzâ	16 " — "
10	pubdu	(1 muzzu) farlanahs fahls	6 " — "
10	"	" rupja baltahs fahls	5 " — "
10	"	" fmsilkas baltas fahls	— " — "

Naudas tirgus. Wafis banka biketes 91% rub., Wbf. usfal-lamas kihlu-grahmatas 100 rubl., neusfalkamas 93 1/2 rub., 5 procentu usdewu biketes no pirmas leeneschanas 153 rub., no ahiras leeneschanas 155 rub., Nihgâs-Dinaburgas dselsu-jella ahijas 169 rub., Nihgâs-Zelgawas dselsu-jella ahijas 110—111 rub. un Dinaburgas-Wirebskas dselsu-jella ahijas 154 rub.

13. Augusti pee Nihgâs arnahfuch; 1837 fuggi un aiskahjufchi 1658 fuggi.

Abilbedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaschonas.

 Weens stipris puiffs warr Ernst Plates lunga drifku-nammä pa-fahwigu deenestu dabbuht.

Weens kalps

teel pagehrehts Marijas dširawäs, netaht no Altonas.

Baifskalna muifchä, Raunas draudse, warr weens neprezehts stroschs,

fas raffstibt proht un kam labbas leezibas irr, fewi meldetees un tubdal weetu dabbuht. Klafstafas sinnaas doho turrenes muifchas waldifchana. 3

 Schdiga meitene no 14 lihfs 16 gaddeem wezza, warr tuhlin labbu deenestu dabbuht. Samelbahts Ernst Plates l. drifku-nammä.

Weena Latweefchu fehla-meita, fas arri ruyju maift maht zept, warr Rothenburgä, Dampfabgä-dširawu-eelä N 7, pee madame Junker fewi melbetees.

Trihsfabrtiga pateiziba!

Miis lungam tai no winna til fihfti un ne-apnikufchi weftä wabdu-frihdi wehlu pafahwigu un pahrgalwigu prahtu us wiffahm nahlamahm deenahm. Ja Zuhš duhmü tumfchumu nepeef-fiwoseet, tad Zuhfu pehznahkami ir ahti buhdami mannihs petroleuma gaisfchumu!

Piers Purin.

No Kirbifchmuifchas keegelu-zepta (Wid. juhr-mallä, 65 werstes no Rihgäs) irr 350,000 keegeli us Rihgu weddami. Werdejeem mafchäs peezus rublus par 1000 keegeleem un keegelu ihpafchneels apnem-mahs 25,000 keegelus laiwä eefraut. Lauidis, kam tahdas laiwäs irr, teel ušazinat, pehz nofajzi-tahm sinnaabm fcho wefchamu ušnemitees.

Us Katrihn-dambja, sem pol. N 56, irr weena muhra pirts, fas labbu pelnu cenešs, lihfs ar leelu dšihwojamu ehtu, fas no lohleem buhweta, ftalli, ledus-pagrabu, lohlu-dahju un weenu mlfchu plazzi, ar peenemmigahm sinnaabm pahrdohdama. Klafstafas sinnaas isdohs us 1. Weifchu dambja N 23.

 Rihgäs kreife, Maddalinas hafnijas draudse, Taurup muifchä teel wallas-mahjas pahrdohstas. Luwafas sinnaas pee Taurup muifchas walfifchanaas. 2

2 Klaweeres

par lehtu mafju pahrdohdami Ifchakulles dr. ffohlä.

**Scha gadda jaunus
Jahna-rudfus**

preelfch fehllas pahrdohd
Kahrl Kr. Schmidt,
Schaara nammä, pee Zuhfu-wahrteem, Rihgä.

**A. Th. Thiefs,
wezzala**

Englifchu magafihne, Rihgä,

aital atwestas un dabbujamas obgu-pletihferes, zinka uddens-spanni, firgu fuffas, Englifchu ftroh-deru fahfedres un tabatas-nafchi.

No jenzures atwehlehts. Rihgä, 13. August 1871.

**La ugguns-fahdes apdrohfhinaschanaas beedriba
„Salamander“**

fam grunts-kapitals 2 millionus rubtu leels un wehl labbt leels ihpafchs bruhka kapitala,

apdrohfhina prett ugguns-fahdi Rihgä un ap Rihgu mahjas, fabrikus, prezjes, mehbeles jeb mahju-leetas un wiffadaas kufstamas un nelufstamas mantas zaur sawu apstiprinatu weemeelu

A. Bergengrün,

fam lantoris irr leelajä Mufku-eelä (Mönchsstraße) N 15, 1 treppi us augfchu, blokkam muitas nammam un pretti Dom-bafnizai, Rihgä.

Pee munis irr wiffadaas

fchuhwamas mafchines

preelfch fainneezehm, ftrohderem un kurpneekem pirka-mas, par furrahm mehš pilnigi galwojam. Zenna-rahditajs ar mafchinu-bildehm teel teem fas gribb, bes mafkas peefufhtihst.

Lühr un Zimmerthal,

Rihgä, leelä Smilfchu-eelä Nr. 7. 1

Superfosfat (ftunftigus fuhdus),

furreem 16 prozentes fošfor-fahbuma eelfchä irr, drihs dabbuhs un us teem jau taggad paftelefchanaas peenemm

Georg Thalheim, agrat Koehncke un beedris,
Kertowius nammä, paffak rahtufcha. 1

Weena mahja ar eebrauzamu weetu, tuwu pee pilšefstas, irr peenemmamä wihfe tubdal pahrdohdama. Luwafas sinnaas dabdu Suworow-eelä N 28, 1 treppi augfchä. 2

 **Sehjes = muifchä,
Krimmuldes bofni-
jas draudse, tiks ikkaträ gaddä
7tä Oktober tirgus notur-
rechts.**

**A. Fluthwedel un beedra
grahmatu bohde,**

Kalku-eelä, pretti Redlich Engl. magafihnei, teel wiffas Rihgäs un tur aptahretejas ffohläs bruhkejamäs ffohläs-grahmatas, jaunäs un ftipri eefestas par wifšlehtaku zennu un jau bruhketas par pamašinatü zennu pahrdohstas, jeb prett zit-tahm bruhketahm bet wehl derrigahm ffohläs grab-matahm isdohstas. Arri par flaidru naudu teel turpat jau bruhketas ffohläs grahmatas pirttas.

Ihteno ahrsemmes

Wunder-effenz

warr dabbuht pee

A. Drescher, 1
Belg. Abrihigä, leelä eelä N 4.

Mufhu draugeem darram finnamu, fa mehš no Englanoes atfal to wifšlabdalo

superfosfat,

zaur furreem tidrumi warren teel labboti, ešfam dabbujufchi un par 4 r. 25 l. maifu pahrdohdam.

Man un beedris,
Sinder-eelä N 2. 2

Suttinatus

kawu-millus

1 rubl. par puddu arween warr dabbuht Dhgres dširawäs, Sehju kreife, pee F. Geld. 2

Drittehts un dabbujams pee bilfchu- un grahmatu-driffetaja Ernst Plates, Rihgä, pee Pehtera-baš.

See ftunftigi druwu-mehfli: Pallarda englifchu

superfosfat

jau 10 gaddos fchinni semmē par derrigeem atrafsti
P. van Dyk.

Jauna adrefse: Rihgä, pretti birfchas ftuhram.

Ar fcho
gohda-
fihmi ap-
dahwi-
nahš
Rihgä,
1871.

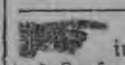
Superfosfat

(ftunftigus fuhdus) un

kawu-miltus

preelfch fuhdofchanaas, furreem ween weenigi no wiffem teem ahrsemmes fabelkōs fataišteem ftunf-fuhdrem, zaur gohda-fihmi (Medall) apgalwo-fchana un leeziba tilka dohta, pahrdohd par 4 rub. 25 kop. par maifu (12 yohbi)

L. Goerke un beedr.,
Sinder-eelä N 12.

 Tai nakti no 25. us 26. Jui f. 9. irr Sweizeema muifchas (Leel-Sallazes dr.) Lawne fainneelam leels botes firgs nofagis, lihfs 60 rubt. wehetē, wašet par 10 gaddeem; ihpafchä fihme: kreizä truhfti padfika rehte. Kaš fcho firgu norošs jeb ušrahdihs pee Sweizeema pag. walfifchanaas, dabbuhs 10 rubl. fudr.

Malkas stumditaji.

(Stat. Nr. 32. Beigums.)

Tikko Strehl . . ., tas usraugs, dsirdeja, ka leija malka sakrahwusehs, tad arri augschgalla darbu atstahja un ar wirwehm, ahkeem un zirweem dewahs turpu, laudim usfauldams lai nahf lihds; warreja manniht, ka dasch labs ausis nolaida, dsirbedams, ka rumbâ atkal darbs.

Saule nebij wairs augsta, kad wiffi tai breefmuweeta nonahja. Us paschas krittuma mallas bij bakki un malka sakehrusehs, ka nemas us preefschu negahja un krittumam augschpuffe uppe gluschi kluffu stahweja. Kohki bij sakrahwusehs sabdas peezpadsmit pehdas augstu, lamehr uhdens zaur scho mallas kaudsi schnahfdams un krahfdams strehja. Te waijadseja pascham duhschigajam drebbeht, kad pee darba ja-eet.

Malkas stumditaji sinnaja, ka wiffa ta gubba til zaur weenu meerigu bakki teel aisturreta; kad to us-eet, tad darbu warr drihs pabeigt un wiffa kaudse tad eet prohjam.

Lai nu warretu scho bakki atrast, tad apsehja kahdeem wihreem wirwi aptahrt, ka warr drohschal mefleht. Schee usgahja to wainigo bakki un teiza, ka waijagohf winna puschu zirst. Wiffi nahja nu atpakkat.

Stumditaji nu bij wiffi kohpa un gaidija, to usraugs fazzihis, jo katriis sinnaja, ka teem, tas bakki pahrzeht, warr flikti isdohteess.

„Buischi!“ usraugs teiza, „schi malkas kaudse ja-isahrda, zittad wiffi kohli paleel stahwoht un gubba kraujahs arween leelaka. Te til waijaga diwu wihru, kas to warr isdarriht, bakki puschu zirsdami. Katriis no scheem wihreem dabhuhs par scho darbu desmit rubtu. Kas grihb eet?“

Weenu brihtinu zeeta wiffi kluffu, tad Rembats nahja preefschâ un fazzija:

„Es buhschu tas pirmais.“

„Un es buhschu ohtris,“ Steewer Jahnis Rembatam blakku nostahdamees fazzija.

„Zuhs wehl effect jauns zilweks un pirmo reis pee stumdischanas, tapehz wehl schâ darba nepasihsteet, un zaur tam warreet ahtri gallu dabhuht. Tapehz man peenahfahs, Zums to fazzihf lai tihfchi nahwe nefreeneet,“ Streh . . . teiza.

„Las gan teefa,“ Rembats Jahni isfmeedams teiza, „schis jaunellis nemas us tam nederr.“

Rembats wehl nebij peedewis un aismirsis, kahdu kullaku walfar no Jahna dabhujis; zerreja derrigâ laika Steewer Jahnam to atdarriht, lai gan zitti stumditaji sinnaja, ka Rembats to nespehs.

„Nebhdajeet nelo par manni,“ Steewer Jahnis atteiza: „Sinnu labbi, to darriht grihbu, sinnu arri, kahbs bailigs darbs tur appaschâ darrams, bet tomehr es nebihstohs.“

To fazzidams Jahnis gahja pee tauwes, kas no krafa uppe eelaista.

Streh . . . jaunelli usmannigi apluhfodams tam nu arri wairs neleedsa.

Rembats papreefschu uppe nolaidahs un warr dohmaht, ka sawu darba-beedri wis laipnigi ne-usluhfoja, kas winnam pakkat uppe nolaidahs. Rembatam bij zirwis, Jahnam kesschi ar wirwehm, kas pee schahda darba waijadsigi.

Abbi wihri aiskahputoja lihds tai weetai, fur tas wainigais bakkis afmenu starpâ eespraudees. Ne igi pehz tam jau dsirdeja Rembatu zehrtobht.

Kesschi schoreis nebij waijadsigi, jo tikko zirwa sohbi baklam lihds ferdei tikka, tad arri schis kohks pahrluhja un malka sahfa papreefschu pamafam, tad arween ahtrahf us leiju dohteess.

Braschedami un ruhfdami malkas gabbali weens pehz ohtra gahjahs us preefschu, un abbi wihri steidsahs us kraftamallu, fur tauwes gaidija, ar to Rembatu un Jahni us augschu wilkt. Wihreem waijadseja nu kohf ismannigi pa pelbedamu malku un bakkeem lehkaht, lai warretu mallâ tikt, un skattitaji us krafa brihnedamees redseja, zil weegli un ahtri Steewer Jahnis lehkaja Rembatu fewim pakkatâ atstahdams.

Steewer Jahnis jau gandrihs mallâ bij, kad Rembats eefleedsahs. Atpakkat skattotees redseja, ka Rembats diwu bakku starpâ eeschluzzis un teel speests. Tee, kas us krafa stahweja, arri eefleedsahs. Jahnis nefazzija ne wahrda un lehkaja atpakkat pee sawa nelaimiga darba-beedra un prohweja ar kess bakkus weenu no ohtra atlaust, lai Rembatam kahjas nefaspeesch.

Bet winna publes bij par welti, abbi bakki tikka zaur malku til zeeti kohpa speesti, ka nebuht newarreja palustinaht, un ahtri, arween ahtrahi peldeja abbi us krittumu, fur gattawa nahwe preefsch azzim.

„No Deewa lunga pusses glahbeet jel fewi paschu!“ Rembats eesauzahs. „Man newarreet wairs palihdseht. Manna skunda klahf. Bet sakeet, ka mannim peedohdeet, jo effu prett Zums flikti is-turrejees. Sakeet to wahrdu, tad man nebuhs til gruhti tur tai nahwes rihtle eefreet.“

Wisch ta runnadams rahdija us rumbu jeh krittumu.

„Peedohdu Zums no wiffas firbs,“ Steewer Jahnis teiza, „bet atstahf Zuhs tomehr neatstahschu. Luhl, jau weens bakkis sahl kustetees! Paldees Deewam, Zums kahjas nu ir walfâ.“

„Labbi gan, bet es newarru nemas us preefschu tikt!“ Rembats eesauzahs, jo kahjas par daudf fappeesfas un nobrahstas bij.

„Luhfoshu, wai newarreschu Zuhs us laut kahdu wihfi glahbt,“ Steewer Jahnis atbildeja un wilka Rembatu no uhdens to (fewim) pahf plezzeem lifdams un us mallu nahfdams. Par laimi sahfa

malka attal druszin frautees, tapeh; negahja til ahtri, ka glahbejs ar sawu nastu warreja mallâ tift. Tai paschâ azzumirkli, kur abbi pee tauwehm pee-lehras, sabla malka attal eet. Abbas laimigi us krafa uswila.

Pagahja leels laiks, kamehr Rembats weffelas kahjas dabjuja un strahdaht warreja; bet kad eesahla strahdaht, tad bij gluschi par zittu zilwefu un par Steewer Sahna wisleelato draugu palizzis libds paschai kappâ mallai.

S. R.

Grehku dubtôs.

(Par mahjibu teem, lam fweeschumâ ja-eet.)

Muhfu lailôs daschas pilssehtas brihnum ahtri augumâ aug, wissuwairaf Amerikâ, kur schis stabsts Schicago pilssehtâ notizzis. Bilwesi dohdahs barru barreem us wakkara puffi, us Ameriku — tauni un labbi. Tur wiini pilssehtas sadohdahs un paleef tahm draudsehm wai nu par swehtibu jeb par lahsteem. Par swehtibu tee paleef, kad wiinu darbigas gars peh; Deewa un semmes liffumeem few pahrtiffu gabda, par lahsteem, kad tas us zittadu wihsi noteef. Schicago pilssehtâ, kâ arri daschas zittas weetas, kas ahtri pazehluschahts, dauds gaismas un tumfibas; derrigi augligi kohki stahw nahwigeem blakku, giptiga tschuhsta dsihwo ne tahlu no mahju lohpeem, un baggats kohpmans, gohdawihrs, kohpi sawu ammatu, kâ peeklahjahs, kamehr pahri simts fohhtu tahlak dsittôs grehku dubtôs wahrtahts. Mehginasam saweem lassitajeem, kas weeglat us augschu flattahs, nekâ us dubteem, zaur scheem raksteem rahdihht, kâ pa grehku dubteem eet. Un ja teem Deewis nolizzis, fweeschumâ garru zekku staigahht, lai pee katra fohka atminnahs, ka kweeschi un niknas sahles kohpâ aug libds plaujamam laikam un ka kweeschus no niknahm sahlehm daudsreis newarr ischfirt, weens leekahs tahds kâ ohtris.

Schicago pilssehta nakts laikâ.

Bij aufsta wehtrina ruddena nakts. Wisschigau esers, kur Schicago uppe eeteft, metta schnahdams wilnus prett kraftu, wehjsch swilpoja pa telegrahpu drahtehm un klabbinaja ar paswilluschu nammu flehgeem, miglu probjam dsihdams, kas no schahs pufses negribbeja atstahtees, dohmaht ka buhtu kas ja-apsehpyj. Migla aptumschoja eelas lukturus, ka mas ween warreja kahju-zekkus gar nammeem farebseht; peepefchi fazehlahs no esera leela wehtra, kas miglu aisdsinna, jo ta bij par miglu stipraka. Bet wehjsch nebij par miglu labbats, winsch pehdigo zilwefu no eelahm istabâs eedsinna. Teäteri jau beiguschees, un wis aptahrt neweena zilweziga dwehsele nebij mannama, pat palizejas wihru nedabjuja redseht, jo kad tif slihts laiks rahdahs, tad schee kâ swirbuki pajumtâ faleen.

Paschulail Kurtuschâ tohrni pulststens fitta, kad

trih; wihri par Klarkeelas tiftu gabja. Wisseem bij leetus-mehteki muggurâ un platmalles zeppures galwâ, no kam leetus kâ no jumta tezeja.

„Pulststens jau dirpadsmit!“ weens no teem nakts-putneem fazzija un peh; kahda brihtina peelikta tohs wahrds klacht: „Schonakt buhtu jauka dsihwe ar sturmes sehgeteem pa eseru us . . .“

„Un,“ kâ ohtris teiza, „newaijabschu arri grofka butteles kajitê (fugges istabâ) truhkt!“

„Es ko labbaku sinnu,“ treschais teiza: „smukku jaunu seewinu weenâ un siltu krahni ohtrâ puffed, bes tam wehl desmit tuhstoschu dollaru*) pee firds, lai tad paleef wehtra par wehtru un esers par eseru.“

„Tew taisniba,“ pirmas teiza, „bet tas irr desmit tuhstoschreis nerre, kas bes tahdahm leetahm arri newarr deesgan islustetees.“ Pateesi nesinnu, ko ar tif dauds neleetigu naudu eesahkt!“

„Resinni, ko ar naudu eesahkt?“ ohtris prassija; „naudas waijag nodsert! Nauda tif tabeht ween pasaulê, lai warr spirtu pirkt. Schni, nahzeet schê pa treppehm appatschâ, Mitam brangas firds-sahles, un slihtâ laikâ pagrabbâ pee glahses wissulabbata dsihwe.“

„Rittigi, un pasaulê wehl jaukala rahdahs, kad to zaur brandwihna glahsi apskatta!“ treschais ar aissmakluschu balst fazzija.

Nu kahpa wiffi trihs pagrabbâ ar nummur 35 un 37; pagrabs bij us Nor- un Klarkeelas stuhra. Pagrabbâ tiffuschi fweeda zeppures un leetus swahrlus us krehsla un prassija brandwihna, ko arri driht atnessa. Nu laiks, wiinus druszin wairaf apskattihht. Diwi no wiinneem leekahs, ka wehl naw trihs desmit gabdu wezzi. Weenam no scheem diweem dselteni matti, sillas azzis un laipnigs waigs, kas brangi faulê nobedstis; wiinam rahdahs leelas darba-wihra rohkas, kas pee tahm smaltahm drehbehm nemas nepaff. To wihru saw; par Dif Ahmur. Tam, kas Ahmuram pretti feh; sawada isflatta; melli matti un tahda pat bahrsda tam wissaplahrt galwai eesakojuschees un tumshas azzis ar smukku deggunu wehl klacht. Wiinu warretu par tizzamu gohda-wihru usflattihht, kad mutte ne-israhditu, ka par dauds meefas kahribahm padeweess. Scho stalto wihru sawza par Dschim Fulton, kas arri smalki gehrbees un ar resneem selta gredseneem puschkojees. Treschais par teem pirmajeem wezzas. Wiinam tahds gihmis kâ rupjam zilwefam, bet tomehr tas rahdahs labfirdigs buht. Azzis tam sillas kâ uhdens un luhkojahs ar leelu preeku us sawa pascha farkanu deggunu, zaur kam schis zilwets diffi ehsmigs un smeekligs isflattijahs. Scham farkandeggunam bij Bob Smitt wahrda.

„Waidst, Dschim,“ farkandegguns teiza, reisu reisehm brandwihn glahse flattidamees, „Lawas dohmas par krahni, seewinu un desmit tuhstoscheem

*) Dollars kahbus kappeikus par rubli leelats.

dollareem mannim arri patist, tillai krahnes weeta es nemtu wisli (brandwihnu,) tas silda no eelsch-puffes," un glahst rohka nehmis willa atkal.

"Ar laiku," Dschims pamasam atteiza, fawas kahjas krusteem us galda lidams un tabaku mutte us labbo pufi greehdams, "ar laiku Tu arri mahzisees pasaules gudribu, atsihdams, ka tauka aita par wahju sunni dauds labbaka."

"Bet kad tahdas taukas aitas naw," Bobs atkal malku nemdams nonurdejahs.

"Neeti, tauku aitu deesgan, un kad winnu zittab newarr rohka dabbuht, tad wajjag willas nozirpt."

"Lo neprohtu!" Bobs atteiza.

"Ah, puifst, to Tu warri driht eemahzitees," Dschims fazzija, Bobam us plezza fisdams. "Gan to pehzaf mahzisees! Schifago pilssehta labba weeta preelsch aitam un wilfeem, un ja gribbi, tad jau schonaft Lew tahdu aitu pulku rahdischu, fur warri man palihdseht zirpt."

"Nudee, eeschu Lew palihga, brahl," Bobs teiza, kar: brandwihns jau galwa fittahs, "bet kas tad muhsu draugam, Dit Ahmuram, notizzis, tas jau ta faweebees, la dutschmens*), kam allus faskahbis." Un Bobs sahla par faweeem wahrdeem smeetees, ka affaras no azzim sprahga.

Zaur to skattu smeeschanohs Dit Ahmurs la no sapneem usmohdahs. Ar rohku pahr gihmi glaudidams skattijahs wisaplahrt, la tahds, kas gribb atminnetees, fur eegahjis.

"Al ta," Diks teiza, "gluschi aismirsu, la ja dserr!" No glahses druzin smeekedams fazzija: "ne-nemmeet par taunu, draugi, ka mas ween runnaju, mannas dohmas bij zittur fur!"

"stur tad, kad drihstu prassihst?" Dschims luhredams teiza.

"Kur tad zittur, la pee mihtalahs!" Bobs sawu wahrou peemetta.

"Waribuht taisniba," Diks ar galwu mesdams atbildeja, "es, wezza uhdens pelle, effu ta eemihlejees ta sehns no diwdesmit gaddeem un tas firdi atweeglinahs, kad nemseet manni labbi isfmeet, jo tas tomehr neeli buhs, ka sahlu mihleht."

Diks gribbeja smeetees, bet tam pawiffam ne-is-dewahs, til mutti ween par neekeem sagrohstija.

Bobs taisijahs libdji smeetees, bet redsedams, ka Ditam newaizahs, arri apluffa. "Las gauscham flitti," Bobs teiza, bet nesinn, wai tapehz flitti, ka Dit eemihlejees, jeb ka smeelli schoreis ne-isanahza.

Dschims palikka meerigs. Gihmis tam bij ar laut fo pahrwilfts, kas la apsmeehtis muttes kaktins rahdijahs, bet atkal driht pajudda, kad Diku usaizinaja, lai par sawu mihtaku stahstohst.

"Tur uela naw fo stahstihst!" Diks plezzus raustidams teiza. "Mischigan pilssehta redseju kahdu meieni, kas man gauschi patikka, un pahr wissu eseru brauzohst wajjadseja us winnu dohmaht; ne-

warru un newarreschu nekad winnas ehnu no fawas firds istuunt!"

"Hm, teilschu, kas Lew jabarra," Dschims sohboja, "prezze to meitu, tad wissas ruhpes pagallam!"

Diks to dsirbedams farahwahs, dohmaht ka buhtu fshuhstai usminnis. Wai nu wiasch isfmeeschanas deht satruhlahs, jeb tapehz, ka us prezzeschanohs wehl nebij dohmajis, lai nu buhtu la buhdams, bet Dschima wahrdi winnu istrauzeja un galwu grohsidams tas fazzija: "Las nemas newarr notift!"

"Kapehz ne, wai winna Lewis nemihl?"

"Ka tad to lai sinnu, mehs wehl ne wahrda ne-effam kohpa runnajuhschi!"

"La jau dohmaju," Dschims bruhnu tabakas suppu nikni prett krahni sptaudams eesauzahs. "Zuhs Giropeschi effeet prett seeweesehem til nespehzigi la sweests prett fauli. Derram, ka Tu ne winnas wahrda nesinni."

"Sinnu gan," Diks teiza, "winnai irr Rosa Dlders wahrda un nesenn no Giropas schurp nahkuse. Winna mehle kahdu wezzu tehwa-brahti. To man winnas mahju fainneeze isstahstija!"

"La, ta, tad winnai mahju fainneeze!"

"Ja! Un ta irr gohda-seewa, kas man wissu labprahst isteiza!"

"Skatt', zil labbu zilweku wehl pasaulé atrohдахs! Wai es arr scho fainneezi pasihstu? Dschim Fultons ar mihtsteem wahrdeem prassija.

"Waribuht gan, ne! Winna dsihwo Lehka-eela ne tablu no Biti-gastuscha; fainneezei wahrda Smitt."

"Sché effu! Ne-effu jau nebuht eemidjis!" Bob Smitts teiza, kas glahst istufschojis us galda eefnaudahs.

"Dschim Fultons smejhahs un pastelleja wehl brandwihnu.

"Las labbakais padohms irr, ka Lew us Mischigan pilssehtu jabrauz un winna ja-usmekle un ja-usrunna," Dschim Fultons fazzija.

"Derru us weenas glahses brandwihna," Bob Smitts eesauzahs, nemas nesinnadams, no kam ta runna, "derru, ka winna ar Diku ees risschotees."

"Es newarretu to iszeest, ja winna atteiktu!" Diks galwu grohsidams atbildeja.

"Kapehz winna Lew atteiktu? Effi stalts puifst, lugga kaptains, kas seewu warr usturreht, fo winna wehl wairaf warr gribbeht?"

"Man ta prahta nahf, ka winna nemas naw preelsch mannis raddita! Winna gluschi engelam libdijiga isflattahs un man leekahs, ka eelsch winnas semme ar debbesti faweenota!"

"Al Tu nabbadstasch," Bob Smitts us Dika teiza, Tu gan nesenn dauds par mihlestibu lassijis, jo tahdu seewischku pawiffam wirssemmes naw."

"Tapat arri es dohmaju," Dschim Fultons ar galwu metta, "un nu arri atminnohs, ka nesenn wehlejees ar sturmes sehgeleht pa eseru brault. Mihtais draugs, Lew wajjaga wairaf ar zilwekeem

*) Dutschmens; ta Ameritaneschi Wahzeeschus fauz.

fatiltees un ar seeweefcheem apeetees, wifslabbal
leelās pilsehtās, tad Tu drihs zittad par seewifch-
keem dohmatu — ahrsuffe tiffums, eefchuffe melli,
un tahdas winnas wiffas! —

„Rosa Older tahda naw!“

„Gemiblejuschees wiffi tā dohma!“

„Tu runna tā aellis par gaismu. Winnai naw
nekahdas wainas.“

„Sinnams, kamehr wehl ne-effi ar winnu run-
nais.“

„Runna Tu ar winnu, gan redsefi, ka tā buhs!“

„Newehlees, ka es ar winnu, runnaju.“ Dschim
Fultons pamasam katru wahrdu isteiza, „io tad Lew
buhtu no teefas jabihstabs, ka winna Lewis nenems.
Wibri ar mihtstahm firdim, tā kā Lew, seeweefcheem
nepatihl. Kas no winnahm engetus darra, tam
seeweefchi par welleem paleef, tizzi man, es to sinnu.
Nu ar labbu nakti, mihtsta firfnin. Tahs weetas,
kur mehs taggad eefim, preefch Lewis nepaff, tur
fanahl duhschigi wibri, kas ar seeweefchu firdim
kā ar reeksteem spehle un tahs falausch, tā neeta
leetinas.

(Us preefchu wehl.)

Rapeh; lastigallas tiffai pawaffarā dseed.

Jupiter's bija fewim ehrgli par mihtako putnu
israudsijs, Junos pahwu, Minerva paschu puhzi,
ballofchi wilka Afroditenes wahgus un Ledas gulbis
bija starp swaigsnehm zelts. Tiffai weeni putnaini
weene bija aismirfti, nabbaga lastigallas, kas Pa-
fos deewektus un zilwekus ar fawu dseedafchanu
eelihgsmoja.

Sawā dseefmu dwehfelē lohti nofkummufchas,
tahs apnehmahs sinnu fuhtht pee pehrtona wezz-
tehwa (prohti pee Deewa) winnam fuhdseht fawu
atmeschanu un isluhgt no winna fchehlastibu.

Un kad pawaffara itt gresni pahf semmi ispleh-
tahs, tad iswehletu lastigallu pulks dewahs us aug-
fchu zaur gaisem ar fawu fuhdsibu us ta muh-
schiga waldneeka dschwolkeem.

Palkat palikufschahs gaidija un ilgojahs.

Bet augfchā usgahjuschas lastigallas naw wehl
libh fchodeen atpalkat greesufchahs.

Un tapeh; arr taggad lastigallas zauru gaddu
wairs nedseed, tā agrakt, bet pawaffarā ween, fa-
was aifgahjuschas mahfas peeminneamas un pree-
zigi jeb behdigi peh; tahm fauldamas, io winnas
wehl arween zerre, ka tahs atpalkat nahls un muh-
schiga waldineeka fchehlastibu pasluddinahs.

P—fs.

Dfchwibas laifs.

Kahdā kahrtā, kahdā ammatā un us kahdu wihfi
zilweks dschwwo, peh; tam winnam arri buhs wai
garsch wai ihs muhsch; io kad falihdsina zilweku

wezzumus no daschadahm kahrtahm un ammateem,
tad warr fkaidri redseht, kahda leela starpiba tur
irr. — Wiffugarrako muhschu peedfchwwo tee laudis,
kas ar meschakohpschanu darbojahs, fcheem libdft
adwokati un mahzitaji, io fchee, zaur zaurim rebki-
noht warr 57 gaddus fadschwwoht. Tad nahf dahrs-
neeki, floblmeisteri un meefneeki zaur zaurim rebki-
noht ar $56\frac{11}{12}$ gaddem; peh; fcheem peedfchwwo
kohpmani $56\frac{9}{12}$ gaddus, ahdmiani $56\frac{1}{12}$, swei-
neeki $55\frac{3}{4}$, dakteri $52\frac{1}{4}$, maifes zeppeji (bekkeri)
 $51\frac{1}{2}$, bruhweri $50\frac{1}{2}$, zimmemanni $46\frac{1}{6}$, muh-
neeki $48\frac{2}{3}$, mahlderu un grahmatu fehjeji $47\frac{1}{2}$,
grahmatu driktetaji 47, dischleri $46\frac{1}{2}$, fchlefferi (at-
atflehgulalleji) $46\frac{1}{4}$, ffrohderi $45\frac{1}{2}$, afmexu un
bilschu zirteji $44\frac{5}{6}$, rakftu falizzeji (sezzeri), rakftu-
un alwas lehjeji $41\frac{3}{4}$, tee ammatneeki, kas rakftus
eefsch swinna un warra eegreesch, $40\frac{5}{6}$ gaddus.

S. N.

Sohbugalla neddetas peedfchwwojumi.

Swehtdeen 8. August 1871. Lautini, kam 7 sweht-
deenas neddetā, jau fchodeen fataifabs us „ummur-
kummura“ swehtfchanu. Zitti darwo biffas ar pikki,
lai us leelo plazzi kahrti drihsal gallā tiftu.

Birmdeen 9. August. Teel aprehnabts, ka, kad
wiffi leelitaji, balamuttes un ptabpas no Rihgas
tiftu aistelleti, Rihga tad bes eedfchwwojameem paliftu.

Dhtdeen 10. August. Tjehrs usaijina wezzpui-
pahwestu us Franziju nahft, sohbugals winnu lubd,
Rihgā nomestees, — Palifadu-eelā.

Treschdeen 11. August. Kahds pufswahzu Kalna-
tihfers gubbeni nomettees un uskleeds flannu fla-
was dseefmu wehja-grahbessim.

Bettortdeen 12. August. Kahdi paschi par tautas
ihsteem draugeem dehwedamees laudis isplahta to
padohmu, ka behrneem weenu wallodu ween waija-
goht mahziht, bet paschi fawus behrnus leef mah-
ziht treijās un wairaf wallodās.

Peekdeen 13. August. Kahds mellbahrdains jau-
neklights, kas masā Wehrmannā dahrsā par nakti
fobrteli nomettees, mefle jau 9tā weeta faplibfufchu
silberscheini isdoht; pehdigi winnam taf isdohdahs,
polizejā no fcha waktā tift.

Sestdeen 14. August. Dauds Schiddu fchahwa-
jahs un staipahs pa Wehrmannā dahrsa benkeem.
Wakkarā us teem reds dauds prahwus fimeftahjai-
nus feerejoht; pa iggaunifki tohs nojauz: „sadda
jalgline,“ pa freewiffti „pechotnoi“. —r.

Smeektu stahstinsch.

„Ro Jubs gribbeet? kas tahds effeet?“

„Effu nabbags dischlers, kam fchobrihd darba
truhft, un gribbeju jau eepreefch prassihft, wai ne-
lifkat mehra nemt fawam fahrkam.“

Arbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Zensures atwehlehts.

Rihgā, 13. August 1871.